

[Wølgaard.]

det generationsskifte, der i dag er så vanskeligt, hvilket også medvirker til at øge erhvervslivets vanskeligheder, idet de unge derved bliver hindret i at komme til roret ved virksomhederne med al deres initiativ og energi. Dette jordreformforslag vil endelig sænke den rente, der i dag har nået en sådan højde, at mange, mange produktioner må opgives, når man skal låne midlerne til at sætte dem i gang. Virkningerne vil vise sig hurtigt og vil blive fastholdt på længere sigt.

Lad mig tilslutte mig det synspunkt, der fra flere sider er gjort gældende, at skattelettelserne og nedskæringen i det offentlige ressourceforbrug, som vi i sidste måned fik henholdsvis besluttet og principbesluttet, er et virkningsfuldt middel til at øge produktiviteten, konkurrenceevnen og dermed produktionen og beskæftigelsen. Vi må gå videre ad den vej, og vi kan gå videre ad den vej, men må også gå jordreformens vej, hvis vi vil fastholde skattelettelsens og ressourceforbrugsomlægningens gunstige virkninger for produktionen og dens udøvere, erhvervene og disses beskæftigede.

Der er her sagt en del om nødvendigheden af at overflytte arbejdskraft fra hjemmemarkedserhverv til eksport erhverv. Den store ulykke er imidlertid i dag, at industrien ikke kan opsluge den arbejdskraft, byggeerhvervene tvinges til at fyre. Derfor er byggeriets krise et alvorligt samfundsproblem og ikke blot et kort omstillingsproblem.

Der er grund til at erindre sig, hvad det er, der fremfor alt har skabt byggeriets krise. Det er den skat på boligbyggeriet, som det såkaldte røde S-SF-kabinet fik gennemtruffet i to trin for et par år siden, der har gjort byggeriets kår umulige. Det er tankevækkende, at den sorte boligoms er kommet til verden, undfanget af forældre, der fører sig frem med megem sort tale om andres forhandlingsresultater. De skygger, boligomsen har kastet over byggeriet, er indlysende nok. En lejlighed er fordyret med 30.000 kr. i kraft af denne moms. Den månedlige husleje er derved steget med 300 kr. Det gør, at mange lejligheder ikke kan lejes ud, og det gør, at parcelhuse efter opførelsen ikke kan afhændes.

Det er muligvis rigtigt, at byggeriets om-

fang var nået for højt op på et vist tidspunkt. Man har fra det offentliges side brugt en mægtig kran til at hæve byggeriets leje op til et for højt niveau. Da man erkendte, at man var nået for højt, ja, så slap man kranen. Det urimelige ligger i at bruge kranen til at sænke niveauet med. I øjeblikket styrter byggeriet fra det 20 etages niveau, man var nået op på, mod jorden, og masser af godt produktions-, projekterings- og planlægningsapparat smadres derved.

Retsforbundet har under det samråd i august, der før har været tale om i denne debat, samrådet i arbejdsmarkedsudvalget med arbejdsministeren, foreslået kranmetoder anvendt. Vi har foreslået den gamle byggemomsrefusion genindført for at hindre, at byggeriets kostelige produktionsapparat nedbrydes. Vi foreslog det i øvrigt allerede under boligforhandlingsdebatten i juni her i tinget. Vi blev afvist dengang fra regeringens side med en henvisning til, at det ville koste 900 mill. kr. for statskassen. Men hvad er det statsfinansieringsmæssige alternativ? At formentlig næsten alle de samme 900 mill. kr. må bruges til arbejdsløshedsunderstøttelse. En forøgelse af arbejdsløshedsprocenten på kun 1 pct. koster jo 380 mill. kr. for statskassen, har arbejdsministeren oplyst over for arbejdsmarkedsudvalget. Det er dog lykkeligere at undvære dette byggeskatteprovenu for statskassen, når det indebærer fornuftig boligproduktion, end at skulle betale pengene ud som arbejdsløshedsunderstøttelse.

Vi fik dengang ingen tilslutning til disse tanker fra nogen side. Vi glæder os over nu at kunne notere tårbrud visse steder. DKP har bebudet et lovforslag om genindførelse af momsreduktionen, og socialdemokratiet er øjensynlig villig til i hvert fald at overveje typehusfabrikanternes modificerede udgave af vort forslag, nemlig at byggemomsen bliver stående som en offentlig prioritet. Jeg håber rigtignok, at VKR-partierne, der i det gamle folketing stemte imod momsrefusionens bortfald, vil vise, at de mente noget med deres standpunkt dengang, at de vil samle deres gamle synspunkt op og arbejde for dette. Det var godt nok, og det vil i dag have en umådelig betydning for byggeriet og beskæftigelsen og dermed for den sociale udvikling i vort land.